

Censorformændenes værdinotat.

Censorernes medvirken ved sikring af de studerendes retssikkerhed.

De eksterne censorer sikrer ifølge censorbekendtgørelsen, at de studerende ved prøverne får en *ensartet og retfærdig* behandling og deres præstationer en pålidelig bedømmelse. Censorerne sikrer, at *kun* studieordningens og eksamensbekendtgørelsernes regelsæt er grundlaget for bedømmelsen. De eksterne censorers tilstedeværelse medvirker til, at nytænkningen i de studerendes opgaver og projekter kommer i fokus.

De eksterne censorers indberetninger bidrager til, at der kan etableres mere hensigtsmæssige udprøvnings- og retningslinier for eksamensafholdelsen, således at udprøvnings- og færdigheder bliver maksimal.

Censorerne medvirker i stort omfang til *udformning af eksamensopgaver* og kan herigennem som uvildige parter med "friske" øjne bl.a. forhindre uhensigtsmæssige formuleringer og andre uklarheder i opgaverne. Samtidig er censorerne med til at sikre, at eksamensopgaverne ligger inden for pensum og studieordninger. Opgavekvaliteten forbedres dermed markant.

Mange *udenlandske* studerende oplever "den danske model" med ekstern censur og nævner, at gennem anvendelse af eksterne censorer optimeres deres retssikkerhed.

Landsdækkende censorkorps medvirker til, at der ikke er forskel på "Ribe Ret og Varde Galge" i bedømmelsesmæssig sammenhæng. Det faktum, at mange censorer fungerer ved andre universiteter, giver dem en bredere referenceramme ved bedømmelsen.

De formandskaber, der fuldt ud benytter sig af censorbekendtgørelsens regler om udpegning af censorer via *rotation eller på lignende vis*, sikrer, at begrebet "sølvbryllupper" og gensidig censur, som kendtes før 1994, er afskaffet. Karakterernes pålidelighed og en mere ensartet landsdækkende bedømmelse ved beslægtede uddannelser på de forskellige universiteter er således blevet sikret.

Eksterne censorers medvirken i *klage- og ankesagsbehandlingen* medfører en uafhængig, fagkyndig håndtering af sagsbehandlingen.

De studerende udtrykker stor tilfredshed med, at der deltager *to eksterne censorrepræsentanter i ankenævnene*, fordi det giver en stor objektivitet i ankenævnenes sagsbehandling og afgørelser.

De studerendes væsentligste ønske i mange ankesager er, at der i tilfælde, hvor der kun har været en eller to interne bedømmere, kommer en *ekstern* censor på som ombedømmer af deres opgave.

Det er væsentligt, at eksamensbekendtgørelsen stiller et *minimumkrav om ekstern censur*.

Beregninger foretaget af det erhvervsproglige og det erhvervsøkonomiske censorkorps viser, at ekstern censur er ikke dyrere end intern censur ved brug af fastlærere, idet der skal tages hensyn til

de *indirekte* lønomkostninger og *andelen af universitetets kapacitetsomkostninger*, når totalomkostningerne for de interne censorer skal opgøres.

Censorkorpserne etablering, sammensætning og arbejdsopgaver.

Beskikkelsesproceduren medfører, at et af universiteterne uafhængigt organ (Censorformandskabet) efter indhentet *fagkyndig udtalelse* fra et universitet kan vurdere potentielle censorers egnethed til at varetage især funktionen som aftagercensorer og dermed i bekræftende fald indstille til beskikkelse i ministeriet.

Rekrutteringen sker bredt fra forskellige *aftagermiljøer*, geografisk fordelt over en stadig større del af landet, ligesom censorkorpserne også indeholder universitetsansatte personer mindst på lektorniveau.

Under forudsætning af, at alle regelsæt overholdes, kan ingen sanktioner eller trussel herom fra universiteternes side rettes mod censorer, såfremt de i deres bedømmelse anlægger en hårdere/mildere bedømmelse end andre censorer eller eksaminatorers. Censorerne er dermed *uafhængige* af universiteterne.

I de senere år er der sket en kraftig *fornyelse* (min. 25 %) af censorkorpserne, ligesom flere censor-korps er blevet *forynget*. Denne ordning må anses for både nødvendig og tilstrækkelig.

Med stadigt flere varierende eksamensformer er *erfaring* hos censor en væsentlig parameter ved bedømmelserne, og når karaktererne skal ske meddeles og forklares for eksaminanderne.

Eksterne censorer er ofte med til at give feedback til især *ynge eksaminatorer*, der herigennem opnår større sikkerhed i deres funktion.

De eksterne censorer medvirker ved afdækning af *eksamenssnyd*, et fænomen der desværre udvikler sig hastigt.

Censorerne informerer via *indberetninger* universiteter og censorformandskab om eventuelle uhen-sigtsmæssigheder og kommer med forslag til forbedringer af uddannelse og eksamen.

Censorer er ofte universiteterne behjælpelige med formidling af *kontakt til virksomheder*, som de studerende kan bruge i forbindelse med udarbejdelse af projekter og/eller kandidatafhandlinger m.v.

Medvirken ved kvalitetsudviklingen.

Uanset den begrænsede kompetence censorbekendtgørelsen giver, engagerer en del censorformandskaber sig aktivt om forhold af kvalitativ art på universiteterne: nye uddannelser, herunder væsentlige ændringer af studieordninger, eksamensformer og regler for eksamensafholdelse. Hertil kommer mulighederne for drøftelse med universiteterne af vægtningen af de grundlæggende discipliner og fælles evalueringsstandarder.

På grundlag af censorernes indberetninger efter hver enkelt eksamensafholdelse får såvel universitet som censorformandskab informationer, som kan benyttes i kvalitetsudviklingsmæssig henseende.

Mange censorer gennemfører i forbindelse med bedømmelserne en *dialog* med eksaminatorerne, hvor censorerne meddeler deres opfattelse af uddannelse og fag m.v. til eksaminatorerne, og samtidig herfra modtager oplysninger om nye tiltag på studier og fag.

Enkelte censorformandskaber har censorformanden som medlem af universiteternes uddannelsesudvalg. Herved opnås en kort og effektiv kommunikation mellem censorformandskab og universitet.

Mange censorer deltager i *møder* om uddannelserne på initiativ af institutter, studienævn m.v.

Censorerne som garant over for aftagere.

Eksterne censorernes medvirken ved prøverne indebærer, at de kommende arbejdsgivere får et *troværdigt* og dækkende billede af kandidaternes faglige niveau og kompetencer.

Med censors underskrift på karakterlisten er censor *samfundets garant* over for arbejdsgiverne. Det er vigtigt, at en arbejdsgiver, der efterspørger en række kompetencer, faktisk kan stole på eksamensbevisets indhold.

Samtidig er censorerne også *garanter over for de studerende*, idet disse opnår ”det blå stempel” fra kommende fagfæller.

Censorformandskabernes landsdækkende funktioner.

Strukturen i opbygningen af censorformandskaberne med en censorformand og et antal censornæstformænd medfører, at *hver enkelt universitet* har en kontaktcensor, som i sin egenskab af censornæstformand er medlem af formandskabet, og som samtidig varetager lokale sagsområder. Gennem dialoger i formandskabet opnås en tværgående erfaringsudveksling ved drøftelser af f. eks. studieordninger, eksamensformer, ankesager og honorarnormer.

Det forhold, at et censorformandskab er valgt af censorkorpsets medlemmer, tilfører formandskabet en *demokratisk legitimitet*. Derigennem styrkes censorernes uafhængighed af universiteterne.

En del censorformandskaber søger i stort omfang *at påvirke* universiteterne om forhold af kvalitativ art på universiteterne: nye uddannelser, væsentlige ændringer af studieordninger, eksamensformer og regler for eksamensafholdelse. Samme krav om et højt kvalitetsniveau påvirker alle universiteter inden for formandskabets område.

Censorformandskaberne kan som det eneste organ indstille censorer til afbeskikkelse i ministeriet i de få situationer, hvor dette er nødvendigt. Denne kompetence til formandskabet er med til at sikre censorformandskabernes integritet.

Den enkelte censor opnår hos censorformandskabet *rådgivning* uafhængig af universitetet og dets eksaminatorer.

Nogle censorformandskaber udarbejder *karakterstatistikker* for ens eller sammenlignelige uddannelser på tværs af universiteterne. Disse data har til formål, at karakterniveauet på landsbasis stort set bliver identisk og i hvert fald bliver debatteret internt på universiteterne..

Censorformandskaberne gennemfører *censormøder*, hvor formandskaberne indgår i dialoger med censorerne på tværs af universiteterne. På møderne får censorerne gennemført erfaringsudveksling, hvilket bibringer censorerne en helhedsopfattelse af censorgerningen, dens indhold og betydning.

Censorformandskaberne gennemfører sammen med universiteterne *møder med censorerne* i forbindelse med omlægninger af uddannelser og eksaminer.

Formandskaberne afholder regelmæssige *møder med dekanerne samlet eller enkeltvis*.

I forbindelse med udtalelser til ministeriet om ny lovgivning og nye bekendtgørelser medvirker formandskabernes indsigt i alle universiteternes uddannelser under deres område til, *at udtalelserne beror på en landsdækkende helhedsbetragtning*.

Nogle censorformandskaber gennemfører kortere *kurser* for nye og nyere censorer.